

"ההשקעה בכלכלה הדיגיטלית הפלסטינית חשובה מתמיד לצמיחה כלכלית" - דו"ח הבנק העולמי

פברואר 9, 2022 - על פי דו"ח חדש של הבנק העולמי, על אף התקדמות בתחום, פוטנציאל הכלכלה הדיגיטלית הפלסטינית אינו ממומש במלואו. הדו"ח החדש של הבנק העולמי "דו"ח הערכת הכלכלה הדיגיטלית הפלסטינית" מעריך את מצב הכלכלה הדיגיטלית, מזהה הזדמנויות ומספק המלצות לרפורמות שיכולות לסייע להאיץ את ההתקדמות הדיגיטלית ובסופו של דבר את הצמיחה הכלכלית.

"ההשקעה בכלכלה הדיגיטלית הפלסטינית חשובה מתמיד. לא רק שהיא משפרת את התחרותיות והגישה לשווקים הגלובליים, מספקת מקומות עבודה ומהווה מקור להכנסות, אלא שהיא הפכה חיונית גם בתקופות משבר. היינו עדים למעבר המשמעותי של עסקים פלסטינים רבים לעבר ערוצים מקוונים במהלך מגפת הקורונה", אמר קנתן שנקר, המנהל האזורי של הבנק העולמי בגדה המערבית ועזה.

הכלכלה הפלסטינית לא הצליחה לייצר מספיק מקומות עבודה ולמעלה מרבע מהאוכלוסייה הייתה מובטלת ברבעון השני של 2021 (17% בגדה המערבית ו-45% בעזה). נשים מוחלשות במיוחד עם רמת השתתפות של 17% בלבד בשוק העבודה לעומת 68% בקרב גברים. לפי הדו"ח, האצת הפיתוח הדיגיטלי הפלסטיני ובניית כלכלה פלסטינית מקושרת היטב יסייעו ביצירת מקומות עבודה חדשים, יגשרו על הפער המגדרי וישפרו את הצמיחה הכלכלית.

למרות ההתקדמות, הדו"ח מצא כי עדיין יש מקום לשיפורים משמעותיים במספר חלקים של הכלכלה הדיגיטלית בגדה המערבית ובעזה. המעבר לעידן הדיגיטלי בגדה המערבית ובעזה היה איטי באופן יחסי בשנים האחרונות, ומדורג מתחת לממוצע של מדינות ערביות אחרות על פי הערכת הבנק העולמי ב- MENA Tech Digital Economy Assessment.

ההגבלות של ישראל על יבוא ציוד טכנולוגי מידע ותקשורת (ICT), הקצאת טווח תדרים (המוגבל כיום ל-2G בעזה ו-3G בגדה המערבית), זכויות מעבר בשטחי C מהווים מכשול מרכזי להקמת תשתית דיגיטלית, וחיבור גישה לרשת מהירה עם פס רחב. הגבלות אלו מעכבות את החיבור והתקשורת בתוך השטחים הפלסטיניים ועם שאר העולם. לפי מדד פיתוח ה-ICT העולמי, הגדה המערבית ועזה ממוקמות מתחת לממוצע המדינות המתפתחות בשיעור חדירת הפס הרחב.

חיזוק הכלכלה הדיגיטלית הפלסטינית ידרוש הסדר לטווח ארוך עם ממשלת ישראל להסרת ההגבלות הנוכחיות. במקביל, יהיה צורך ברפורמות מדיניות פנימיות והקצאת משאבים כספיים של הרשות הפלסטינית ליישום טרנספורמציה דיגיטלית מלאה של הכלכלה. הדו"ח ממליץ לחדש את עבודתה של הוועדה הטכנית המשותפת הישראלית-פלסטינית וקורא לממשלת ישראל להקצות את טווח התדרים הדרוש לפריסות 4G ו-5G פלסטיניות עוד לפני שתושלם פריסת 5G בישראל.

"לפלסטינים יש את כל היכולות הדרושות בכדי לזנק לכלכלה הדיגיטלית. פיתוח הכלכלה הדיגיטלית הוא בין סדרי העדיפויות הלאומיים של הרשות הפלסטינית. לכן חשוב להבטיח המשך של מנהיגות פוליטית נחושה בקביעת אג'נדה דיגיטלית כדי להקל על התיאום המוסדי והבין מגזרי", הוסיף שנקר.

טיפול בליקויים ברגולציה הפלסטינית ושיפור התיאום בין המוסדות סביב סדרי עדיפויות בתחום הדיגיטלי נמצאים תחת אחריות הרשות הפלסטינית. בין הרפורמות הרגולטוריות, הדו"ח קורא לחיזוק התחרות בשוק, עדכון חוק העסקאות האלקטרוניות ופיתוח חוקי הגנת הצרכן ואבטחת סייבר. לא פחות חשוב מכך הוא יישום חוק התקשורת וחוק החברות שנחקקו לאחרונה. הדו"ח ממליץ להקים וועדה בין-משרדית לפיתוח דיגיטלי ולהבטיח תיאום מוסדי והקצאת משאבים לסדרי עדיפויות רוחביים ומגזריים.

השקעה מוגברת והחדרת שירותים פיננסיים דיגיטליים הם צעדים חיוניים למיצוי מלוא הפוטנציאל של העידן הדיגיטלי ברשות הפלסטינית. התשלום במזומנים וצ'קים עדיין שולט בכלכלה, והמסחר האלקטרוני ממשיך לפעול בעיקר באמצעות תשלום מזומן בעת משלוח. הדו"ח מציינ כיצד אימוץ מוגבר של תשלומים דיגיטליים

טומן בחובו פוטנציאל גדול לשיפור היעילות של מוסדות ממשלתיות ועסקים דיגיטליים, תוך הקלה על חיי היומיום של הפלסטינים.

דו"ח הבנק העולמי מציין כי פיתוח דיגיטלי דורש שדרוג כישורים של הפלסטינים ותמיכה בצמיחת עסקים דיגיטליים. מגיפת הקורונה האיצה את הביקוש למיומנויות דיגיטליות ויותר עסקים ומשרדים של הרשות הפלסטינית החלו להשתמש בפתרונות דיגיטליים. שיפור המיומנויות הדיגיטליות יחייב עדכונים בתוכניות הלימודים והכשרת מורים, כמו גם חיזוק הקשרים בין מוסדות חינוך וגורמים בתעשייה. בנוסף, עסקים דיגיטליים יכולים ליצור מקומות עבודה חדשים ולהגדיל את הפרייה. קידום הצמיחה של עסקים דיגיטליים ידרוש תוכניות תמיכה להגדלת ההיקף והגישה לשוק הבינלאומי, לשיפור היכולת של ארגוני תמיכה (כגון חממות וקרנות הון סיכון) ולחיזוק הגישה למימון.

למידע נוסף, בקרו באתר: <http://www.worldbank.org/we>
ובדף הפייסבוק שלנו: <http://www.facebook.com/WorldBankMiddleEastNorthAfrica>
התעדכנו בטוויטר: <http://www.twitter.com/worldbankmena>
לערוץ היוטיוב שלנו: <http://www.youtube.com/worldbank>